

NÁVOD NA POUŽITÍ VÝROBKŮ BEST

1. STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA

Zboží, dodané firmou BEST®, a.s., je vyrobeno z vysoce kvalitního vibrolisovaného betonu, jehož složení splňuje normy ČSN EN 206 + A1 na mezní složení betonu pro stupeň vlivu prostředí XF4 (jedná se o nejvyšší třídu odolnosti proti chemickým rozmrazovacím látkám). Dlažby, obrubníky a palisády (mimo dlažeb s ostařeným povrchem) jsou vyráběny dvouvrstvě. Spodní vrstva zajišťuje vysokou pevnost, vrchní vrstva uzavírá povrch a dává výrobku dokonalý vzhled. Vysoká pevnost, mrazuvzdornost, odolnost proti působení vody a chemických rozmrazovacích látek, ekologická nezávadnost a u dlažeb navíc snadná rozebíratelnost jsou vlastnosti, které zařazují tyto výrobky mezi nejprogresivnější stavební materiály. Všechny tvarovky, kromě zdících prvků, prvků BEST – UNIKA a prvků pro podzemní sítě, jsou hloubkově impregnovány speciálním přípravkem výrazně zamezujícím nasákavosti betonu a zvyšujícím ochranu proti znečištění povrchu. Vybrané dlažby jsou ošetřeny hedvábným lakem a následně vytvrzeny UV zářením, takto ošetřené dlažby jsou extrémně nenáročné na údržbu.

2. DOPRAVA, MANIPULACE S VÝROBKY A JEJICH SKLADOVÁNÍ

Při manipulaci se zbožím (doprava, složení, pokládka) se musí dbát na zvýšenou opatrnost, aby nedošlo k poškození betonových výrobků (poškřábání horní vrstvy, rozspání, porušení hran a rohů výrobků). Výrobky jsou dodávány na paletách. Proti poškození jsou zajištěny vhodným způsobem (PE fólie, plastové pásky, dřevěné proklady, proklady z rašlové sítě a granulát LDPE). Při stohování zboží ve skladech a skladovacích prostorách je možné palety s výrobky ukládat maximálně ve 2 vrstvách, palety s dlažbami BEST – TERASOVÁ, BEST – CHODNÍKOVÁ, BEST – BELEZA, BEST – BELISIMA, BEST – ASPERA, BEST – ATRIO, BEST – ALTEA a BEST – ALTEZO pak pouze v 1 vrstvě. Skladování výrobků doporučujeme omezit od splnění dodávky do doby realizace stavebních prací na nezbytně nutnou dobu. Za případné škody a vady vzniklé na zboží vlivem povětrnostních podmínek, vzájemným dotykem palet při porušení fólie a prokladů jednotlivých vrstev nebo nepřiměřeně dlouhou dobou skladování výrobce neodpovídá.

Řidič je povinen při nakládce přezkontrolovat naložení a standardní zabalení na nepoškozené paletě (BEST, BEST „velká“). Pro zabezpečení kvalitní přepravy výrobků na místo určení je dopravce povinen navíc zajistit náklad na vozidle kurtováním dle pokynů výrobce. V případě nedostatečného kurtování (nebo v případě nedodržení tohoto opatření) nebude brán zřetel na eventuální poškození zboží při přepravě a následně reklamace. Při skládání jeřábem musí být použito vhodného závěsného zařízení. Použití lan je z důvodu možnosti poškození zboží a palet zakázáno. Za případné takto poškozené zboží přebírá zodpovědnost dopravce.

3. ZÁSADY REALIZACÍ VÝROBKŮ

Předpokladem správné funkčnosti plochy kryté betonovou dlažbou je dokonale zhuťená spodní stavba a pláň, které svým složením a zpracováním musí odpovídat předpokládanému zatížení a geologickým poměrům. Podkladní vrstvy svým složením musí být vodopropustné, a to především u krytů vystavených přímému působení chemických rozmrazovacích látek, aby byl zajištěn odtok povrchové vody až na pláň a tím byla splněna charakteristická vlastnost betonové dlažby. Při výjimečném použití nepropustných vrstev u spodní stavby musí být vhodným způsobem zajištěno odvodnění spodní stavby (drenáže apod.), aby bylo zabráněno hromadění vody a roztoků chemických rozmrazovacích látek v loži dlážděného krytu. Mezi jednotlivými kameny je dle normy ČSN 736131 třeba zachovat spáry široké minimálně 2–5 mm, u dlažeb BEST – GIGANTICKÁ 5–10 mm. Jednotlivé dlažební kameny se nesmějí dotýkat. Spára, která není tvořena samotným mezerníkem, je rozhodující pro statické chování dlážděného krytu. Správná šířka spáry a následně dostatečné zapískování eliminují možnost poškození dlažby během hutnění dlážděného krytu i během jeho užívání. Obrubníky se osazují dle normy ČSN 736131 s mezerou 5 mm, která se nevyplňuje. Tato mezera je nutná především z důvodů objemových změn betonu při změnách teploty. Dále musí být provedeno řádné vyrovnání dlažby za použití vhodné vibrační desky s plastovou podložkou (nesmí být použit hutnicí válec), aby došlo k vyrovnání povolených výškových tolerancí a tím bylo docíleno rovného povrchu dlážděné plochy. Pro hutnění dlažby jsou vhodné vibrační desky s vyšší frekvencí vibrace (50–100 Hz). Vyrovnání vibrační deskou je třeba provádět pouze na čisté a suché dlažbě tak, aby nedošlo k poškození dlažby. Dlažby s povrchu, zušlechťenými lakem a UV zářením, musí být nejprve důkladně očištěny od přebytečného zásypového písku a následně hutněny vibrační deskou, opatřenou ochrannou plastovou podložkou. Intenzitu hutnění je nutno přizpůsobit výšce dlažby – dlažby ve výšce 40 a 60 mm je nutné hutnit vibrační deskou s plastovou podložkou o hmotnosti nejvýše 100–130 kg s nastavenou odstředivou silou 18 až 20 kN, dlažby ve výšce 80 a 100 mm je nutné hutnit vibrační deskou s plastovou podložkou o hmotnosti 170 až 200 kg s nastavenou odstředivou silou 20 až 30 kN. Dlažba BEST – GIGANTICKÁ se hutní vibrační deskou o hmotnosti nejvýše 350 kg s ochrannou plastovou podložkou. V případě dlažeb pro nevidomé, dlažeb BEST – TERASOVÁ, BEST – CHODNÍKOVÁ, BEST – ALTEA, BEST – ALTEZO, BEST – ASPERA, BEST – ATRIO, BEST – SOLITERA, BEST – VALEA a BEST – BELEZA ve výšce 6 cm se vibrační deska vůbec nepoužívá. Na závěr pokládky, před provozním zatížením plochy,

musí být opakovaně veškeré spáry zapískovány kvalitním suchým křemičitým pískem na celou výšku kamene, aby došlo k dokonalému zpevnění celé dlážděné plochy a zamezení odštípnutí rohů při vzájemném dotyku jednotlivých kamenů. Položenou plochu lze hutnit vibrační deskou a plně zatížit až po uplynutí doby zrání betonu (28 dnů od data na expedičním štítku).

Veškeré podrobné informace k zásadám správné realizace z výrobků BEST (pokládka veškerých dlažeb, osazování obrubníků a palisád, stavba plotů, realizace ze zdících systému BEST – UNIKA, z prvků pro podzemní sítě...) naleznete na www.best.info

4. ÚDRŽBA DLÁŽDĚNÝCH PLOCH

Kryty komunikací z betonových dlažeb jsou nenáročné na údržbu a během životnosti vyžadují pouze zametání a v případě většího znečištění čištění tlakovou vodou. Přesto je třeba mít na paměti, že pracujete s materiálem konečného architektonického řešení. Znečištění ploch např. olejovými skvrnami, potřísněním barvami, betonem, maltou, zeminou se prakticky odstranit nedají. Řešením pak je pouze výměna takto esteticky znehodnocených kostek. V případě použití vysokotlakého vodního čističského zařízení je třeba dbát, aby nedošlo k vyplavení spárovacího materiálu. Pokud je přesto spárovací materiál vyplaven, je nutné jeho doplnění.

Betonové dlažby jsou odolné proti přímému působení chemických rozmrazovacích látek, a proto mohou být v zimním období tyto látky na dlážděné kryty aplikovány, ale musí být dodrženy nejvyšší přípustné dávky rozmrazovacích látek na plošnou jednotku krytu (vyhláška č. 104/1997 Sb., příloha 7).

Při pluhování dlážděných krytů v zimním období musí být pluhovací zařízení opatřeno pryžovou stírací hranou (dlažby pro nevidomé se udržují pouze zametáním). Dlážděné kryty mohou být v zimním období sypány vhodnými čistými posypovými inertními materiály (např. písek). Pro posyp nesmí být použity odpadní materiály (hrubý štěr, popel, škvára, kamenný prach, lomové prosívky) obsahující velké množství prachových a jílovitých částic, protože při tání ulpívají na povrchu a způsobují poškození a těžko odstranitelné skvrny.

„Náletům“ plevelů a travních semen na spáry vydlážděných ploch se zamezí pravidelným sekáním trávníku na sousedních plochách ve správných agrotechnických lhůtách a standardním úklidem. Nebylo-li zamezeno prorůstání zeleně tímto způsobem, doporučuje se nežádoucí zeleň odstranit speciálními chemickými prostředky.

5. UPOZORNĚNÍ

5.1.

Případné rozdíly v barevných odstínech výrobků a strukturách jejich povrchů, vznikající díky technologickým možnostem výroby jednotlivých výrobních závodů, odlišnostmi v odstínech a vlastnostech vstupních surovin a odlišnostmi při zrání výrobků, nejsou závadou výrobku a po uplynutí určité doby od realizace stavebních prací zpravidla zmizí. Z tohoto důvodu se dodané výrobky nemusí zcela shodovat s vystavenými exponáty ve vzorkovnách v ARCH CENTRECH nebo ve výstavních panelech.

Při výrobě vysoce pevných betonů ze zvlhklých betonových směsí může dojít během zrání betonu k výskytu vápenných nebo železitých výkvětů. Dle příslušných norem nejsou výkvěty na závadu jakosti, kvality, ani technických vlastností výrobků, nejsou považovány za významné, a proto nejsou ani důvodem k reklamaci. Po vyzrání plochy, za několik měsíců, výkvěty zpravidla zmizí.

Reklamační se zároven nevztahují například na:

- > poškození výrobků popraskáním při přepravě (pokud je tato vada zjištěna, je třeba ji oznámit prodávajícímu ihned po zjištění a doložit ji fotodokumentací)
- > poškození povrchu odřením nebo použitím nevhodných desinfekčních a chemických přípravků nebo nedodržením jejich nejvyšších přípustných dávek...
- > znečištění povrchu působením ropných produktů
- > poškození plotových tvarovek vlivem použití nevhodného výplňového betonu...

Podrobné informace jsou uvedeny v Reklamačním řádu, který je uveřejněn na www.best.info

5.2.

Barevné provedení COLORMIX je tvořeno prolínáním několika základních barev. Každý COLORMIX je nutné posuzovat na celé ploše, kde je teprve dosaženo příslušného barevného efektu. Nelze posuzovat pouze jednotlivé kameny, vrstvy nebo palety (neboť jeden kámen či jedna vrstva dlažby může např. obsahovat pouze jednu použitou barvu). Jedná se vždy o originální řešení, které nelze nikdy sto procentně opakovat. Při pokládce dlažby v barevném provedení a v provedení COLORMIX je třeba vždy pokládat z více palet a více vrstev najednou. Předjeďte se tak případnému kontrastu přechodných barevných rozdílů na vydlážděné ploše, u provedení COLORMIX pak vzniku barevných skvrn. Stejný postup platí i při realizaci plotů a zdí z tvarovek v barevném provedení COLORMIX.

V případě jakýchkoli nejasností se můžete prostřednictvím telefonních čísel, uvedených v dodacím listě nebo v propagačních materiálech, obrátit na naše pracovníky, kteří vám rádi podají potřebné informace a zodpovědí případné dotazy.